

Asia: VN/25041/2020

Henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevat säädös- ja muut ehdotukset

Luonnos hallituksen esitykseksi

Yleiset huomiot esityksen tavoitteista

Tavoitteet vaikuttavat kaksijakoisilta. Ne liittyvät toisaalta maahanmuuttoon ja toisaalta sukupuoli-identiteetteihin.

Ehdotuksen toteuttaminen aiheuttaa kustannuksia monelle taholle. Aiheutuvia kustannuksia tulisi punnita suhteessa odotettuihin hyötyihin.

Huomiot mahdollisuuteen saada henkilötunnus jo Suomessa oleskeluun oikeuttavaa lupaa tai rekisteröintiä koskevan hakemuksen perusteella (1. lakiehdotuksen 9 ja 22.2 §)

-

Huomiot mahdollisuudesta tallettaa ulkomaalaisen henkilön tiedot väestötietojärjestelmään ulkoisen palveluntarjoajan oleskelulupa-asiassa tekemän henkilöllisyydestä varmistumisen perusteella (1. lakiehdotuksen 22.3 §)

-

Etärekisteröintimenettelyä koskevat huomiot (1. lakiehdotuksen 9 a–9 d ja 34 a §)

-

Sukupuolineutraalia henkilötunnusta koskevat huomiot

Tuomioistuinten toiminnan henkilön luotettava identifiointi on erityisen tärkeää ja henkilötunnuksen tietosisällöllä on merkitystä.

Pohjoismaiden henkilötunnusta koskeva lainsäädäntö on historiallisista syistä samankaltaista. Ehdotuksesta ilmenee, että Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa käytössä olevat tunnukset sisältävät tiedon henkilön sukupuolesta.

Uutta yksilöintitunnusta koskevat huomiot

On vaikea saada vakuuttavaa käsitystä uuden yksilöintitunnuksen käyttöönoton hyödyistä suhteessa siihen sitoutuviin resursseihin. Useiden yksilöintitunnusten käyttö on omiaan aiheuttamaan sekaannusta.

Muut hallituksen esitystä ja alustavaa asetuseronnosta koskevat huomiot

-

Kysymys vain ministeriöille: Seuraako esitykseen sisältyvistä muutosehdotuksista muutostarpeita hallinnonalanne lainsäädäntöön? Jos kyllä, mihin lakeihin muutoksia on tarpeen tehdä ja onko muutokset tarpeen sisällyttää esitykseen liitelakeina?

-

Informaatio-ohjauksen suunnitelma

Ovatko toimenpidesuositukset oikean suuntaisia? Mitä pidätte erityisen hyvänä tai mitä pidätte tarpeettomana?

Vahvan sähköisen tunnistautumisen kehittämiseen tulisi suunnata huomiota huomattavasti enemmän.

Millä muilla toimenpiteillä henkilötunnuksen kysymistä ainoana tunnistustapana voitaisiin ehkäistä sähköisessä asiointissa, käyntiasioinnissa ja puhelinasiointissa?

-

Mitä säädösmuutostarpeita tai ohjeistuksia tunnistatte eri toimialoilla tai palveluissa, jotta henkilötunnuksen kysymistä ainoana tunnistustapana voitaisiin ehkäistä?

-

Mitä säädösmuutostarpeita tunnistatte, että tunnistustapahtuma olisi tarpeeksi luotettava palvelutapahtumaan nähden ja näettekö tarvetta velvoittaa laajemmin vahvan sähköisen tunnistamisen käyttöön (millä toimialoilla, missä palveluissa)?

-

Henkilötunnuksen vaihtamiskynnyksen madaltamista koskeva arviomuistio

Kommentit muistioon

Henkilötunnuksen vaihtamisen tulisi olla poikkeuksellista. Perusteita sen helpottamiselle ei ole.

Palomäki Petteri
Kanta-Hämeen käräjäoikeus